

ПЕРСПЕКТИВА ВИКОРИСТАННЯ ПОДКАСТІВ З НАВЧАЛЬНОЮ МЕТОЮ

Канд. філол. наук І.М. Дробіт

*Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна*

З технічного погляду «подкаст» podcast – це цифровий медіа-файл, або декілька таких файлів, які розповсюджуються за допомогою Інтернету для подальшого відтворення на портативних медіа-програвачах чи персональних комп'ютерах. Подкасти можуть бути різноманітної тематики, за форматом вони нагадують радіо-шоу, звукову виставу, інтерв'ю, лекції чи інші різновиди усного жанру.

Термін «подкаст» виник із поєднання назви портативного програвача музики «iPod» та слова «broadcast» (транслювати). Ведучого або автора подкасту часто називають подкастер. На відміну від слухачів радіо, які слухають те, що їм пропонує певна радіостанція у прямому ефірі, подкастинг дозволяє самостійно обирати, що ви хочете слухати чи дивитися у той час, коли вам зручно ввімкнути свій програвач. Подкаст – це новий спосіб поширення аудіо та відео через мережу Інтернет, який існує лише кілька років і дозволяє створювати матеріали кожному бажаючому.

Подкастинг починає дедалі частіше використовуватися в галузі освіти, тому, з погляду викладача, подкаст – це засіб навчання. Як спосіб поширення медіа файлів подкастинг виник у 2005 р., а вже через три роки колектив викладачів та методистів на чолі з Дж. Салмон (Gilly Salmon) та П. Едірісінха (Palitha Edirisingha) опублікував ґрунтовне дослідження щодо можливостей та перспектив застосування подкастів у вищій школі під назвою «Подкастинг для навчання в університетах» (Podcasting for Learning in Universities) [2]. Така блискавична реакція у наукових колах підтверджує актуальність використання подкастів з навчальною метою. Сьогодні дискусія щодо потенціалу використання подкастів активно ведеться на сторінках спеціалізованих видань [1, 3, 4].

Подкастинг відкриває нові можливості для викладачів вищих навчальних закладів: вони можуть викладати свої лекції у вигляді доступних до завантаження медіа-файлів. Наприклад, чимала добірка подкастів доступна на Веб-сторінці Кембриджського університету (<http://www.sms.cam.ac.uk/media/>). Використання подкастів у процесі вивчення іноземної мови, зокрема англійської, пропонує на своїх Веб-сторінках чимало мовних шкіл. Британська Рада, провідна організація у сфері сприяння міжкультурним зв'язкам та освітнім інноваціям, на своєму сайті також рекомендує використовувати подкасти і подає їх класифікацію з точки зору вивчення іноземної мови: автентичні, викладацькі, студентські та загальноосвітні подкасти. На сайті провідної британської медіакорпорації Бі-Бі-Сі (BBC) доступні уроки англійської мови у формі подкастів, які поновлюються щотижня і містять актуальний та корисний лексичний матеріал (<http://www.bbc.co.uk/podcasts/series/ukrainianenglish>). На сьогодні існує чимало освітніх подкаст ресурсів. На технічних перева-

гах використання подкастів у навчальному процесі наголошується у багатьох публікаціях [див. огляд літератури в 1, 2].

Ми розглядаємо низку автентичних подкастів, які пропонує відома британська газета Гардіан (The Guardian). Використання цих подкастів з освітньою метою можливе при певному рівні володіння англійською мовою студентами (не нижче середнього – B2). Важливим завданням викладача є напрацювати і удосконалити корпус вправ, які оптимізували б роботу студентів з цими подкастами.

Наприкінці 2010 р. газета Гардіан розмістила на своїй Веб-сторінці серію подкастів присвячених різдвяним читанням під назвою «Дванадцять історій до Різдва» (Twelve tales for Christmas) [5], які, на нашу думку, можуть використовуватися викладачами на семінарських заняттях з національної літератури.

Це спеціальний проєкт із серії подкастів, які публікувалися щодня від 11 до 22 грудня 2010 р. на Веб-сторінці газети у розділі «Культура» (Culture), підрозділі «Книжки» (Books). Проєкт складається із 12 оповідань, які читають і обговорюють відомі британські письменники. Напередодні читання, 11 грудня 2010 р., було опубліковано короткий коментар письменників щодо свого вибору того чи іншого оповідання. Безпосередньо у подкастах письменники озвучують розширений коментар і ведуть діалог з ведучою (подкастером).

Ось перелік письменників та обраних ними оповідань для читання, у порядку появи подкастів на Веб-сторінці: Філіп Пулман читає оповідання «Красуні» А. Чехова (Philip Pullman – *The Beauties* by Anton Chekhov), Вільям Бойд – «Мій сон про політ до острова пробудження» Дж. Г. Балларда (William Boyd – *My Dream of Flying to Wake Island* by J.G. Ballard), Енн Енрайт – «Жирний» Р. Карвера (Anne Enright – *Fat* by Raymond Carver), Колм Тойбін – «Музика в Аннагуліоні» Ю. МакКейб (Colm Tóibín – *Music at Annaghullan* by Eugene McCabe), Мерґарет Дреббл – «Ляльковий дім» К. Менсфілд (Margaret Drabble – *The Doll's House* by Katherine Mansfield), Жанет Вінтерсон – «Нічний водій» І. Кальвіно (Jeanette Winterson – *The Night Driver* by Italo Calvino), Роуз Тремейн – «Додатково» Ю. Лі (Rose Tremain – *Extra* by Yiyun Li), Джуліан Барнс – «Повага до Швейцарії» Е. Хемінґвея (Julian Barnes – *Homage to Switzerland* by Ernest Hemingway), Тесса Хедлі – «Джунґлі» Е. Боен (Tessa Hadley – *The Jungle* by Elizabeth Bowen), Хелен Данмор – «Мій едиповий комплекс» Ф. О'Коннора (Helen Dunmore – *Oedipus Complex* by Frank O'Connor), Алі Сміт – «Розмова з моїм батьком» Г. Пелі (Ali Smith – *Conversation with My Father* by Grace Paley), Хелен Сімпсон – «Дитина кухні» А. Картер (Helen Simpson – *The Kitchen Child* by Angela Carter). Серед названих оповідань як оригінальні твори, так і переклади, а залучені до проєкту письменники – кращі сучасні англомовні автори.

Матеріал цього подкасту можна використовувати не лише на семінарах з національної літератури, але й на заняттях англійської мови чи лінгвокраїнознавства. Розробка вправ і завдань до подкасту залежить від предмету та рівня володіння мовою студентами.

Розглянемо потенціал використання цього подкасту на семінарських заняттях національної літератури. Ефективне вивчення літератури передбачає насамперед усвідомлення національного культурного контексту та естетичних конотацій. Подкасти газети Гардіан дають змогу студентам ознайомитися із кращими зразками англійської короткої прози і водночас залучитися до процесу їхнього літературознавчого обговорення. Відсутність перекладів перелічених текстів українською мовою сприяє зануренню студентів у англійське середовище, що спонукає їх артикулювати власне розуміння текстів англійською мовою. Літературні подкасти на сайті газети Гардіан постійно поновлюються, їхня тематика спрямована на тих, хто слідкує за англійським літературним процесом. Серія подкастів «Двадцять історій до Різдва» – це лише невелика частина з того, що пропонується відвідувачам Веб-сторінки.

Технологія подкастингу передбачає інтерактивне обговорення, яке ведеться на Веб-сторінці, де розміщений подкаст. Отже, у студента є нагода висловити свій погляд не лише в межах аудиторії і семінару, але й отримати на нього відгуки в Інтернеті. Іншою перевагою подкастів є їхня мобільність. Завантаживши файл на відповідний медіа програвач (персональний комп'ютер, MP3 плеєр чи мобільний телефон), студент має змогу повторно прослуховувати матеріал.

Подкастинг – додатковий засіб навчання, що сприяє індивідуалізації процесу вивчення літератури, стимулює студентів до наукової діяльності, розширює їх інтелектуальний кругозір. Автентичні подкасти – це засіб навчання, застосування якого відкриває нові горизонти для підвищення мовних навиків студентів та їхнього ознайомлення з культурою англійського світу. Використання подкастів на практичних заняттях з літератури, мови чи країнознавства встановлює міждисциплінарні зв'язки, що допомагає оптимізувати процес викладання суміжних дисциплін.

Перелік посилань

1. Man-Man P. Developing Students' Listening and Speaking Skills Through ELT Podcasts / Paul Man-Man // Education Journal. – Vol. 34. – No. 2. – Winter 2006. – P.115-134.
2. Salmon G. Podcasting for Learning in Universities / Gilly Salmon, Palitha Edirisingha. – McGrawHill, 2008.
3. Schlosser C. A. Audio in Online Courses: Beyond Podcasting / Charles A. Schlosser, Marsha L. Burmeister – http://www.nova.edu/~burmeister/audio_online.html
4. Siemens G. Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age / Siemens George // International Journal of Instructional Technology & Distance Learning. – January 2005. – Vol 2. – No. 1. – http://www.itdl.org/Journal/Jan_05/article01.htm
5. Twelve tales for Christmas. – <http://www.guardian.co.uk/books/2010/dec/10/twelve-tales-for-christmas>